

SAŽETAK

POSLANIKOV
SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM
NAMAZ
OD ABDESTA DO ZIKRA

MR. SAFET KUDUZOVIĆ

POSLANIKOV
sallallahu alejhi ve sellem, NAMAZ.
OD ABDESTA DO ZIKRA
(sažetak)

MR. SAFET KUDUZOVIĆ

Sarajevo, 2010.

Uvod

Namaz je najvredniji praktični obred i temelj na kojem opstoji islam. Na ovu činjenicu ukazuju jasni kur'ansko-hadiski tekstovi. Uzvišeni Allah spominje namaz u Svojoj časnoj Knjizi više od devedeset puta u raznim kontekstima. Namaz je jedini ibadet koji Allah nije propisao ovome ummetu preko Džibrila, a.s., već je Sebi uzdigao Svoga Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, te mu iznad sedam nebesa, gdje nijedno stvorenje nikada nije dospjelo, propisao namaz. Uzvišeni Allah ne dozvoljava da namaz izostavi ni putnik, ni bolesnik, ni mudžahid, ni stara iznemogla osoba – svi su dužni obavljati namaz u njegovo vrijeme, dok se bilo koji drugi ibadet može, zbog šerijatski opravdanog razloga, u potpunosti izostaviti ili naknadno obaviti. Šejhul-islam Ibn Tejmijje kaže: "Islamski učenjaci su složni da je namaz izričitija obaveza od hadždža. Hadždž mora obaviti jednom u životu onaj ko je u mogućnosti, dok obaveza namaza pada na

svakog punoljetnog i pametnog muslimana, osim žene u mjesečnom (hajz) i postporođajnom (nifas) ciklusu. Nema razlike između zdravog i bolesnog, sigurnog i onoga koji je u strahu, bogatog i siromašnog, muškarca i žene.”

Imam Ševkani tvrdi: “Namaz je obligatnija osnova islama od zekata.”

Namaz je prvo za što će čovjek polagati račun. Ako položi taj ispit, uspio je, a ako mu namaz ne bude ispravan, upropašten je. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na samrtnim mukama je savjetovao svoje ashabe, rekavši im: *“Pazite na namaz, pazite na namaz”*, tj. čuvajte dobro svoje namaze, jer šta je muslimanu preostalo od vjere ako ostavi namaz! Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: *“Niti islama će se kidati, jedna po jedna. Kada se god koja otkine, ljudi će se hvatati za onu preostalu. Prvo što će se izgubiti od islama je islamska vlast, a zadnje što će ostati od vjere je namaz.”* U drugoj predaji se navodi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *“Prvo što će od ljudi biti uklonjeno je*

povjerenje (emanet), a zadnje što će ostati od vjere je namaz.”

Koliko god je bitno obavljati namaz, toliko je bitno klanjati na propisan način, jer Uzvišeni Allah neće primiti osim propisno obavljen i upotpunjen namaz. Ibn Mes'ud prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “*Ne vrijedi namaz onome ko ne smiri svoja leđa na ruku 'u i sedždi.*”

Huzejfe b. Jeman vidio je jednog čovjeka kako klanja a ne upotpunjava ruku'e i sedžde, pa mu je rekao: “Nisi klanjao, a kada bi umro kao takav, umro bi na drugoj vjeri, mimo one s kojom je poslan Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem.” Imam Bezzar u svome “Musnedu”, dodaje da je ovaj čovjek kazao kako već četrdeset godina tako klanja, a Huzejfe b. Jeman mu je odgovorio: “Tako mi Allaha, ti nisi obavljao namaz četrdeset godina.” U drugim predajama se spominje da će čovjek klanjati šezdeset godina, a njegovi namazi neće biti primljeni zbog toga što nije upotpunjavao ruku'e i sedžde.

U ovoj kratkoj brošuri nastojat ćemo, pristupačnim metodom, pojasniti način uzimanja abdesta i obavljanja namaza. Svaki pokret ili radnja spomenuti u ovoj brošuri imaju svoje utemeljenje u vjerodostojnom sunnetu. Ograničit ćemo se samo na temeljne tačke bez ikakvog duljenja ili polemike oko spornih pitanja. Ko bude želio detaljnija objašnjenja, izvore i argumentaciju, neka pogleda knjigu: "Svojstva Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, namaza – od abdesta do zikra" koju smo koristili kao osnovu za ovaj sažetak.

ABDEST

Način uzimanja abdesta u svjetlu vjerodostojnog sunneta

1. *Prije početka pranja šaka treba srcem zanijetiti uzimanje abdesta.*

Nijjet je uvjet za valjanost abdesta, po mišljenju izrazite većine islamskih pravnika. Što se tiče nijjeta, on se donosi u srcu i nije legitimno izgovaranje nijjeta jezikom. Šejhul-islam Ibn Tejmijjekaže: "Nijjet za abdest, gusul, tejemmum, namaz, hadždž, zekat, iskupnine i ostale ibadete, po konsenzusu islamskih učenjaka, ne donosi se riječima, već srcem. Nijjet riječima je uvedena stvar u obredoslovlja islama. Takvo nešto nije nam preneseno od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, niti od njegovih ashaba. Unatoč tome, ummet je danas uveliko iskušan ovom ružnom novotarijom." Ibn Kajjim kaže: "Mjesto nijjeta je u srcu, dok jezik nema apsolutno nikakve veze s nijjetom. Oni koji nijjete riječima izloženi su vesvesama koje im pričinjavaju razne tegobe i otežavaju im vjeru."

Ibn Nudžejm, poznati hanefijski pravnik, kaže: "Izgovaranje nijjeta jezikom, općenito, novotarija je u svim obredoslovljima (ibadetima)."

2. Izgovoriti Allahovo ime, "bismillah / u ime Allaha" بِسْمِ اللَّهِ

3. Oprati šake do zglobova tri puta.

Imam Ibn Munzir, Nevevi i Ibn Mulekkin kažu: "Islamski učenjaci su složni da je pranje ruku prije uzimanja abdesta sunnet." Iz ovoga se izuzima pranje ruku ako su nečiste, jer je tada njihovo pranje obavezno.

4. Isprati usta i nos po tri puta.

Ispiranje nosa čini se ušmrkavanjem vode u nosne šupljine, zatim se ponovnim išmrkavanjem voda izbacuje napolje. Ispiranje usta čini se mućkanjem vode u usnoj šupljini, zatim izbacivanjem vode iz usta. Ispiranje usta i nosa obavlja se istovremeno, tj. iz jednog poteza ili jednog zahvata – pola vode iz šake koristi se za ispiranje usta, a pola za ispiranje nosa, ponavljajući to tri puta. Ko bude ispirao usta i nos odvojeno, također je ispravno

postupio, jer u sunnetu postoje predaje iz kojih se može zaključiti da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ponekad razdvojeno ispirao usta i nos. Voda se unosi u usta i nos desnom, a nos se ispire lijevom rukom. Pohvalno je, osim postaču, ispirati nos punim intenzitetom (napuniti ga vodom, a zatim dobro isprati).

5. *Oprati lice tri puta.*

Pod licem se podrazumijeva površina od vrha čela do vrha brade (isturenog dijela donje vilice), i od jednog do drugog uha. Lijepo je prstima proći kroz bradu radi potpunijeg pranja lica.

6. *Oprati ruke (podlaktice) sa laktovima tri puta.*

Prilikom pranja ruku, prvo oprati desnu pa onda lijevu ruku. Pranje ruku obuhvata, također, pranje šaka, jer one u jezičkom značenju pripadaju rukama. U sunnetu se navode predaje koje ukazuju da je lijepo oprati i dio nadlaktica. Lijepo je provući prste jedne ruke pored prstiju druge ruke kako bi se što efikasnije uklonile nečistoće.

7. *Potrati po glavi jedanput.*

Glava se potire objema rukama tako što se šake povlače sprijeda glave, tj. od vrha čela,

prema potiljku, a zatim se povlače natrag prema vrhu čela, tj. mjestu sa kojeg je počelo potiranje. Šejhul-islam Ibn Tejmijje kaže: "Stav o obaveznosti potiranja cijele glave je ispravan, jer u Kur'anu nema ništa što upućuje na potiranje samo jednog dijela glave.

Ko kaže da ajet (El-Maide, 6) govori o potiranju jednog dijela glave, pogrešno je shvatio kur'ansku poruku iz ovoga ajeta." Šejhul-islam Ibn Kajjim tvrdi: "Nema nijednog ispravnog hadisa koji govori da se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ograničio na potiranje jednog dijela glave.

8. Potiranje ušiju jedanput.

Uši se potiru istovremeno sa unutrašnje i spoljašnje strane. Kaži prstima se potire unutrašnjost, a palcima spoljašnjost ušnih školjki.

9. Oprati noge (stopala sa člancima) tri puta.

Prvo se pere desna, a potom lijeva noga. Pohvalno je mali prst lijeve ruke provući između nožnih prstiju radi detaljnijeg čišćenja.

Umjesto pranja, dozvoljeno je potirati po mestvama koje su obuvane nakon propisnog

abdesta. Većina islamskih učenjaka smatra da putnik može potirati tri dana i tri noći, a onaj koji se nalazi u mjestu svoga prebivališta jedan dan i noć. Potiranje se obavlja isključivo po gornjem dijelu mestvi. Mestvama se smatra sve što pokriva stopalo i članke, pa čak i klasične deblje ili tanje čarape.

10. Proučiti dovu nakon uzimanja abdesta.

Od Omera se prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „*Ko god se abdesti, upotpunjavajući svoj abdest, pa potom kaže:*

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ

EŠHEDU EN LA ILAHE ILLALLAH VE ENNE
.MUHAMMEDEN ABDUHU VE RESULUHU

Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha i da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik – sigurno će mu se otvoriti svih osam džennetskih kapija da uđe na koju želi.”¹

U drugoj verziji ovoga hadisa stoji:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ

“EŠHEDU EN LA ILAHE ILLALLAHU VAH-
DEHU LA ŠRIKE LEHU VE EŠHEDU ENNE
MUHAMMEDEN ABDUHU VE RESULUHU,
ALLAHUMME-DŽALNI MINET-TEVVABINE
VEDŽALNI MINEL- MUTETAHIRIN!

*Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha
koji nema sudruga u vlasti i svjedočim da je
Muhammed. Njegov rob i Njegov poslanik.
Allahu moj, učini me od onih koji se često kaju
i često čiste!”¹*

NAMAZ

Način obavljanja namaza u svjetlu vjerodostojnog sunneta

Nakon propisnog abdesta, neophodno je ispuniti četiri uvjeta za namaz.

• *Pokrivanje stidnog mjesta.*

Muškarac je u namazu obavezan pokriti tijelo od pupka i do ispod koljena. Isto tako, nije mu dozvoljeno otkriti ramena u namazu. Ovo se tretira minimumom za ispravnost namaza, iako je bolje i potpunije pokriti tijelo od ramena do iznad članaka. Žena će u namazu pokriti cijelo tijelo, osim lica i šaka.

• *Nastupanje namaskog vremena.*

Nastupanje namaskog vremena je uvjet bez kojeg ne vrijedi namaz. Nije dozvoljeno klanjanje namaza mimo propisanog vremena. Podnevsko vrijeme nastupa kada sunce pređe na drugu polovinu neba. Ikindijsko vrijeme nastupa neposredno po isteku podnevnog

vremena, kada sjenka nekog predmeta bude jednaka njegovoj dužini, ne računajući dužinu male sjenke koja se primijeti dok je sunce u zenitu. Akšamsko vrijeme nastupa zalaskom sunca.

Jacijsko vrijeme nastupa nestankom crvenila na nebu (tj. nastupanjem potpune tame).

Sabahsko vrijeme počinje nastupanjem zore. Prava zora nastupa kada se na horizontu na istočnoj strani pojavi vodoravna svjetlost, koja se postepeno pojačava.

• *Okretanje prema Kibli.*

Okretanje prema Kibli je uvjet ispravnosti namaza. Ko vidi Kabu svojim očima, mora se okrenuti tačno u njenom pravcu. Onaj ko ne vidi Kabu svojim očima, dužan je okrenuti se prema strani na kojoj se nalazi Kaba.

• *Čistoća odjeće, tijela i mjesta na kome se obavlja namaz.*

Neophodno je ovdje napraviti razliku između onoga što se smatra nečistoćom u običajima ljudi i nečistoće u šerijatskom smislu. Zaprljana odjeća, tijelo ili mjesto (bez zaprljanosti

mokraćom i izmetom), npr. prašinom, zemljom, blatom, nisu prepreka za obavljanje namaza. Za čišćenje odjeće, tijela i mjesta na kome se obavlja namaz nije potreban nijet. Samim uklanjanjem nečistoće postiže se cilj čišćenja. Nakon ispunjenja ovih uvjeta pristupa se radnjama koje su blisko vezane za namaz, iako nisu sastavni dio samog namaza:

- *Prije početka namaza pohvalno je postaviti pregradu (sutru) prema kojoj se klanja.*

Klanjač će stati iza pregrade na udaljenosti od tri podlaktice. Njena visina treba biti barem za jednu podlakticu, dok širina nije bitna. Klanjaču je dozvoljeno da za pregradu uzme koplje, stub, jahalicu, krevet, čovjeka, drvo, zid, prut itd. Nije pohvalno uzimati za pregradu predmet koji dekoncentrira klanjača, kao: televizor, ogledalo, prozor, šarenu ili slikanu ili ispisanu ploču i sl., jer se time znatno umanjuje skrušenost u namazu. Pregrada imama je ujedno pregrada svima koji klanjaju iza njega, što znači da nema smetnje proći između saffova u namazu kada to iziskuje potreba. Jedino je zabranjen prolazak između imama i pregrade.

• *Zanijetiti obavljanje određenog namaza.*

Nijet je uvjet bez kojega ne vrijedi namaz i on je spram djela kao duša spram tijela. Čini se isključivo srcem, nikako riječima.

Nakon nijjeta (iskrene namjere) za namaz, počinje se sa ovim časnim obredom. Stupanje u namaz biva izgovaranjem tekbira.

1. Donijeti početni tekbir riječima „ALLAHU EKBER“.

Početni tekbir je elementarni dio (rukn) namaza i donosi se isključivo u stojećem položaju. Sve dok je na na stajanju (kijamu) pogled klanjača bit će usmjeren u mjesto sedžde.

2. Dignuti ruke uporedo sa izgovaranjem početnog tekbira ili prije ili poslije njegovog izgovaranja.

Pri dizanju ruku dlanovi će biti okrenuti prema Kibli, a prsti niti sastavljeni niti rašireni, već između toga. Ruke se dižu u visini ramena ili ušiju.

3. Staviti desnu ruku po lijevoj.

Ruke se vežu na prsa, i u tome nema razlike između muškaraca i žena. Klanjač može

obuhvatiti podlakticu lijeve ruke desnom, ili staviti desni dlan na vanjski dio dlana lijeve ruke, zgloba i jednog dijela podlaktice (tako da zglob lijeve ruke bude prekriven sredinom dlana desne ruke), ili dlan desne ruke staviti na podlakticu lijeve ruke.

4. Otpočeti namaz nekom od dova, kao:

Ebu Hurejre prenosi da ga je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poučio da nakon početnog tekbira kaže:

اَللّٰهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِيْ وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ،
اَللّٰهُمَّ نَقِّنِيْ مِنْ خَطَايَايَ كَمَا تُنَقِّي الثَّوْبَ الْاَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اَللّٰهُمَّ
اغْسِلْنِيْ مِنْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالتَّنَجُّجِ وَالْبَرَدِ

'ALLAHUMME BAID BEJNI VE BEJNE HATAJAJE
KEMA BA'ADTE BEJNEL-MEŠRIKI VEL-MA-
GRIB, ALLAHUMME, NEKKINI MIN HATAJAJE
KEMA JUNEKKA ES-SEVBUL-EBJEDU MINED-
DENES, ALLAHUMME-GSILNI MIN HATAJAJE
BIL-MAI VES-SELDŽI VEL-BERED.

Allahu moj, udalji me od grijeha mojih kao što si udaljio istok od zapada. Allahu moj, očisti me od grijeha kao što se čisti bijela odjeća od prljavštine. Allahu moj, speri s mene moje grijehе vodom, snijegom i gradom.”¹

Aiša i Ebu Seid el-Hudri prenose da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, svoj namaz počinjao riječima:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

“SUBHANEKE ALLAHUMME VEBIHAMDIKE
VE TEBAREKESMUKE VE TEALA DŽEDDUKE
VE LA ILAHE GAJRUK.

Slavljen neka si, Gospodaru moj. Tebi hvala pripada. Slavljeno neka je ime Tvoje i uzvišeno veličanstvo. Nema boga osim Tebe.”²

Postoje i druge dove kojima je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, započinjao namaz. Ove dove uče se tiho u sebi, a najbolje je prakticirati njihovo učenje naizmjenično zbog očuvanja sunneta.

1 Buhari, str. 165/744, i Muslim, 5/80/597.

2 Nesai, 1/298/898, Ebu Davud, 1/148/701.

Ovo pravilo vrijedi i za sve naredne dove koje ćemo spomenuti.

5. Proučiti euзу i bismillu prije učenja Fatihe.
Euza i bismilla se uvijek uče prigušenim glasom.

أَعُوذُ بِاللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ مِنْ هَمْزِهِ وَنَفْسِهِ وَنَفْسِهِ

“EUZU BILLAHIS-SEMI'IL-ALIMI MINEŠ-ŠEJ-
TANIR-RADŽIM, MIN HEMZIHI VE NEFHIHI
VE NEFSIH.

Utječem se Allahu, Onome koji sve čuje i sve zna, od prokletog šejtana, od njegovih spletki, njegove oholosti i njegove obmane.”³

U drugoj verziji ova dova glasi:

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ مِنْ هَمْزِهِ وَنَفْسِهِ وَنَفْسِهِ

“ALLAHUMME, INNI EUZU BIKE MINEŠ-ŠEJ-
TANIR-RADŽIM MIN HEMZIHI VE NEFSIHI
NEFHIH.”

Allahu moj, Tebi se utječem od prokletog šejtana, od njegovih spletki, njegove obmane i njegove oholosti.”¹

6. Proučiti Fatihu.

Učenje Fatihe je elementarni dio (ruk'n) svakog rekata. Fatihu uče imam, muktedije kao i pojedinačni klanjači na svim namazima, bez iznimke. Ako imam uči naglas, tada će muktedije proučiti Fatihu nakon što je imam prouči, a ako uči u sebi, tada će učiti Fatihu i suru uporedo sa imamom.

Lijepo je pri učenju Fatihe zastajati kratko na kraju svakog ajeta. Onaj ko, nakon uložених napora, ne bude u stanju naučiti Fatihu, dužan je umjesto nje naučiti i proučiti:

“SUBHANALLAHI VEL-HAMDU LILLAHI LA ILAHE ILLALLAHU ALLAHU EKBER, LA HAVLE VE LA KUVVETE ILLA BILLAH.”

7. Izgovoriti amin nakon proučene Fatihe. Amin izgovaraju imam, muktedije i zasebni klanjači. U namazima kada se uči tiho, *amin* se izgovara prigušenim glasom, a gdje se uči naglas, amin se izgovara povišenim glasom.

¹ Ebu Davud, 1/148/701.

8. Proučiti kraći ili dulji odlomak ili suru iz Kur'ana.

9. Nakon proučene Fatihe i sure napraviti će se kratka pauza, zatim donijeti tekbir, dignuti ruke na prethodno opisan način i učiniti ruku' (pregib).

Svoje dlanove će staviti na koljena i obuhvatiti ih raširenim prstima. Laktove će raširiti ustranu tako da vidno budu parabola ruku. Dužnost je klanjača poravnati leđa na ruku'u i potpuno se smiriti u tom položaju. Glavu neće spuštati niti je dizati iznad razine leđa, već je treba držati u istoj ravnini.

Uzvišeni Allah ne prima namaz onoga ko se ne smiri na ruku'u i sedždama. Na ruku'u će kazati tri puta.

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

"SUBHANE RABBIJEL-AZIM!

*Slavljen neka je Uzvišeni Gospodar."*²

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ponekad je na ruku‘u i sedždi, pored prethodne dove, izgovarao:

سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ

“SUBBUHUN, KUDDUSUN, RABBUL-MELAIKETI VER-RUH.

Slavljeni i Časni Gospodar meleka i Džibrila.”¹

Također, često je izgovarao:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي

“SUBHANEKE ALLAHUMME, RABBENA VE BIHAMDIKE, ALLAHUMME -GFIR LI!

Slavljeni neka si, Gospodaru naš, Tebi sva hvala pripada. Allahu moj, oprosti mi!”²

10. Dići glavu sa ruku‘a, dignuti ruke u ravnini ramena ili ušiju, potom ih spustiti niz tijelo ili staviti desnu po lijevoj i reći:

1 Muslim, 4/171/487.

2 Buhari, str. 175/794, Muslim, 4/168/484.

“SEMI'-ALLAHU LIMEN HAMIDEH” zatim kazati: “RABBENA LEKEL-HAMD” ili: “RABBENA VE LEKEL-HAMD.” Klanjač je dužan, kao na ruku'u, potpuno se smiriti u ovom položaju.

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

“SEMIA ALLAHU LIMEN HAMIDEH.”

Čuje Allah onoga koji Ga hvali.”³

11. Nakon što izgovori Semi' - Allahu limen hamideh, reći će:

رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ - رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

“RABBENA LEKEL-HAMD”, a u drugoj verziji stoji: “RABBENA VE LEKEL-HAMD.”

“Gospodaru naš, samo Tebi svaka hvala pripada.”⁴

U verziji koju prenosi Ebu Hurejre stoji da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

3 Buhari, str. 175/799, Muslim, 4/82/392.

4 Buhari, str. 174/789, Muslim, 4/82/392.

“Imam se treba slijediti, pa ne odstupajte od toga. Kada učini ruku’, učinite i vi, a kada kaže: ‘Semi Allahu limen hamideh,’ recite:

اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ - اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

‘Allahu, Gospodaru naš, svaka hvala Tebi pripada.

ALLAHUMME, RABBENA, LEKEL-HAMD”, a u drugoj verziji stoji: “ALLAHUMME, RABBENA, VE LEKEL-HAMD.”

Ponekad bi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nakon spomenutog dodavao:

رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءُ السَّمَاوَاتِ وَمِلْءُ الْأَرْضِ وَمِائِءُ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ

“Gospodaru naš, Tebi hvala - koja ispunjava nebesa i Zemlju i što Ti hoćeš mimo njih (tj. mimo nebesa i Zemlje).¹

¹ Muslim, 4/161/476.

RABBENA LEKEL-HAMDU MILUS-SEMAVATI VE MILUL-ERDI VE MILU MA ŠITE MIN ŠEJIN BAD."

Jednom prilikom dok su ashabi klanjali iza Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kada se vratio sa ruku'a i rekao: "*Semi' - Allahu limen hamideh,*" jedan od ashaba rekao je:

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ

"RABBENA, VE LEKEL-HAMDU HAMDEN KESIREN TAJJIBEN MUBAREKEN FIH.

Gospodaru naš, Tebi hvala, velika hvala, lijepa i blagoslovljena."

Kada je završio namaz, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitao je: "*Ko je onaj što je rekao to i to?*" "Ja sam", odgovorio je ashab. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mu reče: "*Vidio sam više od trideset meleka, natječu se ko će ih prvi zapisati.*"²

12. *Spustiti se na sedždu donoseći tekbir.*

Pri činjenju sedžde prvo se spuštaju dlanovi, a potom koljena. Prste ruke treba skupiti i usmjeriti ih prema Kibli, dok su dlanovi paralelni sa ramenima ili ušima. Čelom će jače pritisnuti sve dok ne osjeti tvrdoća tla. Ruke, kao na ruku‘u, raširit će se ustranu, nožne prste poviti prema kibli, a stomak odvojiti od stegana. Sedžda se čini sa sedam dijelova tijela: licem (nos i čelo), dlanovima, koljenima i stopalima. Klanjač se mora u potpunosti smiriti u ovom položaju i tri puta kazati: “SUBHANE RABBIJEL-EALA!

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى .

SUBHANE RABBIJEL-EALA!

Slavljen neka je Uzvišeni Gospodar!”¹

(To bi proučio tri puta)

Nakon proučene prethodne dove, ponekad može kazati:

سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ

“SUBBUHUN KUDDUSUN RABBUL-MELAIKE-TI VER-RUH!

Slavljeni i časni Gospodar meleka i Džibrila!”²

Također, može proučiti i narednu dovu:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي

“SUBHANEKE, ALLAHUMME RABBENA, VE BI HAMDIKE, ALLAHUMME, IG FIR LI!

Slavljeni naš Gospodaru, Tebi hvala pripada! Allahu moj, oprosti mi!”³

U drugoj predaji stoji da je Poslanik na sedždi govorio:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ دِقَّةَ وَجِلِّهِ وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ وَعَدَّتِيَّهِ وَسِرَّهُ

“ALLAHUMME-GFIR LI ZENBI KULLEHU, DIK-KAHU VE DŽILLEHU VE EVVELEHU VE AHI-REHU VE ALANIJETEHU VE SIRREH!

2 Muslim, 4/171/487.

3 Buhari, str. 175/794, Muslim, 4/168/484.

Allahu moj, oprosti mi grijehe moje, male i velike, ranije i kasnije, koje sam javno ili tajno počinio!”¹

13. Podići glavu sa sedžde donoseći tekbir.

Sjesti na lijevu nogu, poviti prste desne noge usmjerivši ih prema Kibli, tako da desno stopalo bude u vertikalnom položaju. Između sedždi može se sjediti i na drugi način, tako da prsti obje noge budu povijeni i usmjereni prema Kibli, stopala uspravljena, a da klanjač sjedne na svoje potkoljenice. Dužnost je, kao u prethodnim slučajevima, potpuno se smiriti u ovom položaju i kazati:

رَبِّ اغْفِرْ لِي رَبِّ اغْفِرْ لِي

“RABBI-GFIR LI! RABBI-GFIR LI!

Gospodaru, oprosti mi! Gospodaru, oprosti mi!”²

Nekada bi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, između dvije sedžde kazao:

1 Muslim, 4/168/483.

2 Ibn Madže, 1/270/739.

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ وَارْحَمْنِيْ وَاجْبُرْنِيْ وَارْفَعْنِيْ وَاهْدِنِيْ وَاَرْزُقْنِيْ

‘ALLAHUMME-GFIR LI, VERHAMNI, VEDŽBURNI, VERFEANI, VEHDINI, VERZUKNI!

Allahu moj, oprost mi, smiluj mi se, pomogni me, uzdigni me, uputi me i opskrbi me!’”³

14. Učiniti drugu sedždu na isti način kao što je učinjena prva, donoseći tekbir i učeći propisane dove.

15. Prije dizanja na drugi rekat vratiti se u sjedeći položaj, kratko se smiriti, potom se dići. Nema posebnog zikra ili dove koji se uče na ovom kratkom predahu. Prilikom dizanja na drugi rekat prvo se dižu koljena, a potom ruke. Ako se ruke dignu prije koljena, neće smetati.

16. Na drugom rekatu proučiti: bismillu, Fatihu i suru.

Nakon toga učiniti sve što se činilo na prvom rekatu, ali će se drugi rekat skratiti u odnosu na prvi.

17. Nakon dvije sedžde drugog rekata položiti lijevo stopalo i sjesti na njega, a desno uspraviti sa usmjerenim prstima prema Kibli.

Staviti dlanove na koljena ili natkoljenice (stegna), a desni lakat spustiti na natkoljenicu do kuka. Skupiti prste desne ruke u šaku osim kažiprsta kojim se pokazuje u pravcu Kible, ili spojiti vrh palca sa vrhom srednjaka, u vidu halke, te pokazivati svojim kažiprstom u pravcu Kible bez pomjeranja. Ako bude pomjerao kažiprst, ispravno je postupio. Pogled će biti usmjeren u kažiprst i neće ga prelaziti. Na prvom sjedenju klanjač će proučiti jedan od narednih tešehhuda:

Tešehhud koji prenosi Ibn Mes'ud:

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ
اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

“ET-TEHIJJATU LILLAHI VES-SALAVATU VET-
TAJJIBATU ES-SELAMU ALEJKE EJJUHEN-NE-
BIJJU VE RAHMETULLAHI VE BEREKATUHU.
ES-SELAMU ALEJNA VE ALA IBADILLAHIS-

SALIHIN. EŠHEDU EN LA ILAHE ILLALLAHU,
VE EŠHEDU ENNE MUHAMMEDEN ABDUHU
VE RESULUHU.

*Veličanje samo Allahu pripada, kao i moji
namazi, moje dove i dobra djela. Neka je
Allahov mir na tebe, o Allahov Vjerovjesniče,
i Njegova milost i Njegov blagoslov. Neka je
mir na nas i na sve iskrene Allahove robove.
Svjedočim da nema drugog istinskog božanstva
mimo Allaha i svjedočim da je Muhammed
Njegov rob i Njegov poslanik.”*

Zatim je Ibn Mes‘ud rekao: “Ovako smo učili
dok je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio
živ, pa kada je preselio svome Gospodaru, učili
smo: السَّلَامُ عَلَى النَّبِيِّ “Neka je mir na Allahovog
Vjerovjesnika.”¹ “...ES-SELAMU ALEN-NEBIJ...”
Tešehhud koji prenosi Ibn Abbas:

التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ الصَّلَوَاتُ الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ
وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

“ET-TEHIJJATU EL-MUBAREKATU ES-SALAVATU ET-TAJJIBATU LILLAHI. ES-SELAMU ALEJKE EJJUHEN-NEBIJU VE RAHMETULLAHI VE BEREKATUHU. ES-SELAMU ALEJNA VE ALA IBADILLAHIS-SALIHIN. EŠHEDU EN LA ILAHE ILLALLAHU, VE EŠHEDU ENNE MUHAMMEDEN ABDUHU VE RESULUH.

Veličanje samo Allahu pripada, kao i moji namazi, moje dove i dobro i lijepo. Neka je Allahov mir na tebe, o Allahov Vjerovjesniče, i Njegova milost i Njegov blagoslov. Neka je mir na nas i na sve iskrene Allahove robove. Svjedočim da nema drugog istinskog božanstva mimo Allaha, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik.”¹

Tešehhud koji prenosi Ibn Omer:

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ (وَبَرَكَاتُهُ)، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ (وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ) وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

“ET-TEHIJJATU LILLAHI VES-SALAVATU
VET-TAJJIBATU ES-SELAMU ALEJKE EJJUHEN-
NEBIJU VE RAHMETULLAHI

(Ibn Omer kaže: Ja sam dodavao: VE BERE-
KATUHU) ES-SELAMU ALEJNA VE ALA IBA-
DILLAHIS-SALIHIN, EŠHEDU EN LA ILAHE
ILLELLAHU (Ibn Omer je rekao da je dodavao:
VAHDEHULA ŠERIKELEHU), VEEŠHEDUENNE
MUHAMMEDEN ABDUHU VE RESULUH.

*Veličanje samo Allahu pripada, kao i moji
namazi, dove i dobra djela. Neka je Allahov
mir i rahmet na tebe, o Allahov Vjerovjesniče.
(Ibn Omer dodavao je i “blagoslov”) Neka je
mir na nas i na sve iskrene Allahove robove.
Svjedočim da nema drugog istinskog božanstva
mimo Allaha. (Ibn Omer je dodavao: “Samo
je On Bog, koji nema sudruga u vlasti”)
Svjedočim da je Muhammed Njegov rob
i Njegov poslanik.”²*

Tešehhud koji prenosi Ebu Musa el-Eš'ari:

التَّحِيَّاتُ الطَّيِّبَاتُ الصَّلَوَاتُ لِلَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ
وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

"ET-TEHIJJATU ET-TAJJIBATU ES-SALAVA-
TU LILLAHI ES-SELAMU EJJUHEN-NEBI-
JJU VE RAHMETULLAHI VE BEREKATUHU.
ES-SELAMU ALEJNA VE ALA IBADIL-LAHIS-
SALIHIN. EŠHEDU EN LA ILAHE ILLALLAHU,
VE EŠHEDU ENNE MUHAMMEDEN ABDUHU
VE RESULUHU.

Veličanje pripada samo Allahu, kao i sve lijepo, moji namazi i moje dove. Neka je Allahov mir na tebe, o Allahov Vjerovjesniče, i Njegova milost i Njegov bereket. Neka je mir na nas i na sve iskrene Allahove robove. Svjedočim da nema drugog istinskog božanstva mimo Allaha, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik.”¹

18. Zatim se podignuti na treći rekat, donoseći tekbir i dižući ruke u visini ramena ili ušiju.

Potom se čini isto što se činilo na prethodnom rekatu, donoseći tekbire kod svake nove radnje (osim kod povratka sa ruku'a kada se kaže: "Semiallahu limen hamideh"). Na trećem i četvrtom rekatu uči se samo Fatiha. Ako se ponekad prouči i kratka sura uz Fatihu, neće smetati.

19. Nakon što se učine dvije sedžde zadnjeg (trećeg ili četvrtog) rekata, ovisno o namazu, sjeda se, stavljajući lijevo stopalo ispod desne potkoljenice čiji su prsti povijeni i usmjereni prema Kibli.

U tom položaju klanjač je oslonjen na lijevi kuk. Dozvoljeno je osloniti se na lijevi kuk, a obje noge isturiti na desnu stranu.

Ako je u pitanju dvorekatni namaz, tada se sjedi kao na prvom sjedenju. Učit će tešehhud i pokazivati ili pomjerati kažiprst desne ruke sve do selama, i to na prethodno pojašnjen način.

20. Nakon tešehhuda proučit će jedan od narednih salavata:

Prvi:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى
آلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مُّجِيْدٌ. اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا
بَارَكْتَ عَلَى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مُّجِيْدٌ

‘ALLAHUMME-SALLIALAMUHAMMEDIN VA
ALA ALI MUHAMMED. KEMA SALLEJTE ALA
IBRAHIME VE ALA ALI IBRAHIME INNEKE
HAMIDUNMEDŽID.ALLAHUMMEBARIKALA
MUHAM-MEDIN VE ALA ALI MUHAMMED.
KEMA BAREKTE ALA IBRAHIME VE ALA ALI
IBRAHIM. INNEKE HAMIDUN MEDŽID.

*Allahu moj, smiluj se Muhammedu i njegovom
potomstvu kao što si se smilovao Ibrahimu
i njegovom potomstvu. Zaista si Ti Uzvišeni
i Plemeniti. Allahu moj, blagoslovi Muhammeda
i potomstvo Muhammedovo kao što si
blagoslovio Ibrahima i potomstvo Ibrahimovo.
Zaista si Ti Uzvišeni i Plemeniti.”¹*

Drugi:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى اِبْرَاهِيْمَ وَبَارِكْ
عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مُّجِيْدٌ

‘ALLAHUMME, SALLI ALA MUHAMMEDIN
ABDIKE VE RESULIKE, KEMA SALLEJTE ALA
IBRAHIME VE BARIK ALA MUHAMMEDIN
KEMA BAREKTE ALA ALI IBRAHIM. INNEKE
HAMIDUN MEDŽID.

*Allahu moj, smiluj se Muhammedu, robu Svome
i poslaniku Svome, kao što si se smilovao
Ibrahimu. Blagoslovi Muhammeda kao što si
blagoslovio porodicu Ibrahimovu. Zaista si Ti
Uzvišeni i Plemeniti.*”²

Treći:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَاَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ وَبَارِكْ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَاَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مُّجِيْدٌ

‘ALLAHUMME, SALLI ALA MUHAM-MEDIN
VE EZVADŽIHI VE ZURRIJJETIHI KEMA SAL-
LEJTE ALA ALI IBRAHIM. VE BARIK ALA MU-
HAMMEDIN VE EZVADŽIHI VE ZURRIJJETIHI
KEMA BAREKTE ALA ALI IBRAHIM. INNEKE
HAMIDUN MEDŽID.

*Allahu moj, smiluj se Muhammedu, njegovim
suprugama i porodu kao što si se smilovao
Ibrahimovoj porodici. Blagoslovi Muhammeda
i njegove supruge i porod kao što si blagoslovio
Ibrahimovu porodicu. Zaista si Ti Uzvišeni
i Plemeniti*¹

**21. Utjecat će se Uzvišenom Allahu od četiri
stvari, riječima:**

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ
الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ

‘ALLAHUMME, INNI EUZU BIKE MIN AZA-
BI DŽEHENNEM, VE MIN AZABIL-KABR, VE
MIN FITNETIL-MAHJA VEL-MEMATI VE MIN
ŠERRI FITNETIL-MESIHID-DEDŽDŽAL.

Allahu moj, Tebi se utječem od džehennemske patnje, kaburske patnje, iskušenja ovog i budućeg svijeta i od zla opakog Dedždžala.”²

Prije predavanja selama lijepo je proučiti neku od narednih dova, ali nije obavezno.

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَلِمْتُ وَمِنْ شَرِّ مَا لَمْ اَعْلَمْ

“ALLAHUMME INNI EUZUBIKE MIN ŠERRI MA ALIMTU VE MIN ŠERRI MA LEM EALEM.

Allahu moj, Tebi se utječem od zla koje sam spoznao i od zla koje ne znam.”³

اَللّٰهُمَّ حَاسِبِنِیْ حِسَابًا یَسِیْرًا

“ALLAHUMME HASIBNI HISABEN JESIRA.

Allahu moj, učini mi lagahnim polaganje računa.”⁴

2 Buhari, str. 182/832, Muslim, 5/72/588.

3 Muslim, 17/33/2716.

4 Ahmed, 17/262/24097.

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ ظَلَمْتُ نَفْسِيْ ظُلْمًا كَثِيْرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّا اَنْتَ فَاعْفِرْ
لِيْ مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِيْ اِنَّكَ اَنْتَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ

'ALLAHUMME, INNI ZALEMTUNEFSI ZULMEN
KESIRA, VE LA JAGFIRUZ-ZUNUBE ILLA ENTE,
FAGFIR LI MAGFIRETEN MIN INDIKE VERHA-
MNI. INNEKE ENTEL-GAFURUR-RAHIM.

*Allahu moj, zaista sam prema sebi nepravedan
bio, a samo Ti grijehe praštaš, pa oprosti mi i
smiluj mi se. Zaista si Ti onaj koji je milostiv i
koji puno prašta.*"¹

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْأَلُكَ بِاللّٰهِ الْاَحَدِ الصَّمَدِ الَّذِيْ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
كُفُوًا اَحَدٌ اَنْ تَغْفِرَ لِيْ ذُنُوْبِيْ اِنَّكَ اَنْتَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ

'ALLAHUMME, INNI ESELUKE BILLAHIL-
EHADIS-SAMED, ELLEZI LEM JELID VE LEM
JULED VE LEM JEKULLEHU KUFUVEN EHAD
EN TAGFIRE LI ZUNUBI. INNEKE ENTEL-GA-
FURUR-RAHIM.

*Gospodaru moj, ja Te molim, jer si Ti Allah Jedini, koji je utočište svakom, koji nije rodio niti je rođen i kome niko nije ravan, da mi oprostiš moje grijehe. Zaista si Ti onaj koji je milostiv i koji mnogo prašta*²²

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ مَا قَدَّمْتُ وَمَا اَخَّرْتُ وَمَا اَسْرَرْتُ وَمَا اَعْلَنْتُ وَمَا
اَسْرَفْتُ وَمَا اَنْتَ اَعْلَمُ بِهِ مِنِّيْ اَنْتَ الْمَقْدُمُ وَاَنْتَ الْمُوَخَّرُ لَا اِلَهَ اِلَّا اَنْتَ

‘ALLAHUMME-GFIR LI MA KADDEMTU VE
MA EHHARTU VE MA ESRERTU VE MA EA-
LENTU VE MA ESREFTU, VE MA ENTE EALE-
MU BIHI MINNI. ENTEL-MUKKADIMU VE EN-
TEL-MUEHHIRU LA ILAHE ILLA ENTE.

*Allahu moj, oprosti mi moje ranije i kasnije grijehe, tajne i javne i moju neumjerenost, i ono što Ti znaš bolje od mene. Ti si Prvi i Posljednji. Nema istinskog božanstva mimo Tebe.*²³

2 Nesai, 1/417/1300.

3 Muslim, 6/48-50/771, Ebu Avvane, 2/235.

22. *Predavanje selama*

Selam je elementarni dio (rukn) svakog namaza. Selam se predaje na desnu i lijevu stranu riječima: "ES-SELAMU ALEJKUM VE RAHMETULLAH". Dozvoljeno je predati selam na desnu stranu riječima: "ES-SELAMU ALEJKUM VE RAHMETULLAH", a na lijevu: "ES-SELAMU ALEJKUM".

Kunut-dova na vitr-namazu

Hasan b. Ali b. Ebi Talib prenosi da ga je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poučio kunut-dovi koja se uči na vitr-namazu:

اَللّٰهُمَّ اهْدِنِيْ فِىْمَنْ هَدَيْتَ وَ عَافِنِيْ فِىْمَنْ عَافَيْتَ وَ تَوَنَّنِيْ فِىْمَنْ
تَوَلَّيْتَ وَ بَارِكْ لِيْ فِىْهَا اَعْطَيْتَ وَ قِنِيْ شَرَّ مَا قَضَيْتَ اِنَّكَ تَقْضِىْ وَ
لَا يُقْضٰى عَلَيْكَ، اِنَّهُ لَا يَدُلُّ مَنْ وَالَيْتَ وَلَا يَعْزُّ مَنْ عَادَيْتَ تَبَارَكْتَ
رَبَّنَا وَ نَعَالَيْتَ

"ALLAHUMMEHDINI FIMEN HEDEJTE! VA
AFINI FIMEN AFEJTE! VE TEVELLENI FIMEN
TEVELLEJTE, VE BARIK LI FIMA EATAJTE! VE
KINI ŠERRE MA KADAJTE FE INNEKE TAKDI
VE LA JUKDA ALEJKE. INNEHU LA JEZILLU
MEN VALEJTE VE LA JEIZZU MEN ADEJTE TE-
BAREKTE RABBENA VE TEALEJTE.

*Allahu moj, uputi me sa onima koje si već
uputio! Oprosti mi s onima kojima si već
oprostio! Uzmi me u Svoju zaštitu sa onima
koje si uzeo! Blagoslovi ono što si mi podario!
Sačuvaj me od zla odluka koje si već donio,
jer Ti određuješ, a Tebi se ne određuje. Nema
poniženja onome koga Ti zaštititiš. Nema ponosa
onaj kome se Ti suprotstaviš. Blagoslovljen si,
Gospodaru naš i uzvišen.*"¹

Od sunneta je, također, na vitr-namazu poslije
selama reći:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لَا أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ

“ALLAHUMME, INNI EUZU BIRIDAKE MIN SEHATIKE, VE BI MUAFATIKE MIN UKUBETI-KE, VE EUZU BIKE MINKE. LA UHSI SENAEN ALEJKE, ENTE KEMA ESNEJTE ALA NEFSIK.

Allahu moj, utječem se Tvome zadovoljstvu od Tvoje srdžbe, i Tvome oprostima od Tvoje kazne, i utječem se Tebi od Tebe. Ne mogu Te istinski pohvaliti. Ti si onakav kakvim si Sebe opisao.”¹

Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, zikr nakon namaza

Nakon što bi predao selam, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tri puta bi izgovorio: اَسْتَغْفِرُ اللهَ “Allahu, oprosti mi! “ESTAGFIRULLAH!”, a potom proučio:

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

“ALLAHUMME, ENTES-SELAMU VE MINKES-SELAM, TEBARAKTE, JA ZEL-DŽELALI VEL-IKRAM.

Allahu moj, Ti si mir i od Tebe je mir, Uzvišeni, Plemeniti i Veličanstveni naš Gospodaru.”²

Prenosi se da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, na kraju svakog propisanog (tj. farz) namaza rekao:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اَللّٰهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا اَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيٍّ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ

“LA ILAHE ILLALLAHU, VAHDEHU LA ŠERIKE LEH. LEHUL-MULKU VE LEHUL-HAMDU VE HUVE ALA KULLI ŠEJIN KADIR. ALLAHUM-ME, LA MANIA LIMA EATAJTE, VE LA MUTIJE LIMA MENATE. VE LA JENFEUZEL-DŽEDDI MINKEL-DŽEDD.

Nema istinskog božanstva mimo Allaha, koji nema saučesnika! Njemu sva vlast i zahvala pripadaju i On je Svemoćni. Allahu moj, niko ne može uskratiti ono što Ti podariš, niti iko može podariti ono što Ti uskratiš.

*Bogatog od Tebe neće zaštititi njegovo bogatstvo.*¹

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poučio je ashabe da na kraju svakog propisanog namaza kažu po trideset tri puta:

سُبْحَانَ اللَّهِ ، الْحَمْدُ لِلَّهِ ، اللَّهُ أَكْبَرُ

“SUBHANALLAH, ELHAMDU LILLAH,
ALLAHU EKBER.

*Slava Allahu, hvala Allahu, Allah je najveći.*²

U jednoj verziji ovoga hadisa stoji: “...i trideset četiri puta ALLAHUEKBER.”³ U drugom predanju kod Muslima stoji da se ovaj zikr ponovi po trideset tri puta (to je devedeset i devet), a potom upotpuni sa stotinom koji glasi:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

1 Buhari, str. 184-185/844, Muslim, 5/76/593.

2 Buhari, str. 184/843, Muslim, 5/77/595.

3 Muslim, 5/78/596.

“LA ILAHE ILLALLAHU VAHDEHU, LA ŠERIKE LEH. LEHUL-MULKU VE LEHUL-HAMDU VE HUVE ALA KULLI ŠEJIN KADIR.

Nema istinskog božanstva mimo Allaha, koji nema saučesnika. Njemu sva vlast i hvala pripadaju i On je Svemoćni.”⁴

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oporučio je učenje Ajetul-Kursijje nakon namaza.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ، لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ، لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ، مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ، يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَمَا خَلْفَهُمْ، وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ، وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا، وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

“ALLAHU LA ILAHE ILLA HUVEL-HAJJUL-
KAJJUM! LA TEHUZUHU SINETUN VE LA
NEVM! LEHU MA FIS-SEMAVATI VE MA FIL-
ERD. MEN ZELLEZI JEŠFEU INDEHU ILLA BI
IZNIH?! JALEMU MA BEJNE EJDIHIM VE MA
HALFEHUM, VE LA JUHITUNE BIŠEJIN MIN
ILMIHI ILLA BI MA ŠAE. VESIA KURSIIJUHUS-

SEMAVATI VEL-ERDA VE LA JEUDUHU HIF-
ZUHUMA; VE HUVEL-ALIJJUL-AZIM!

*Allah je – nema boga osim Njega - Živi i Vječni!
Ne obuzima Ga ni drijemež ni san! Njegovo je
ono što je na nebesima i ono što je na Zemlji!
Ko se može pred Njim zauzimati za nekoga bez
dopuštenja Njegova?! On zna šta je bilo i prije
njih i šta će biti poslije njih, a od onoga što On
zna – drugi znaju samo onoliko koliko On želi.
Prijesto Njegov obuhvata i nebesa i Zemlju
i Njemu ne dosadi održavanje njihovo; On je
Svevišnji, Veličanstveni!”*

Ukbe b. Amir kaže: “Naredio mi je Poslanik,
sallallahu alejhi ve sellem, da na kraju svakog
namaza učim sure El-Felek i En-Nas.”¹ Imam
Taberani dodaje: “...i suretul-Ihlas.”²

1 Nesai, 1/429/1335.

2 Taberani, 8/134/7532.

Također, proučio bi na kraju svakog propisanog namaza:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

“LA ILAHE ILLALLAHU, VAHDEHU LA ŠERIKE LEH, LEHUL-MULKU VE LEHUL-HAMDU VE HUVE ALA KULLI ŠEJIN KADIR. LA HAVLE VE LA KUVVETE ILLA BILLAH, LA ILAHE ILLALLAHU VE LA NABUDU ILLA IJJAHU LEHUN-NIMETU VE LEHUL-FADLU VE LEHUS-SENATUL-HASEN. LA ILAHE ILLALLAHU MUHLISINE LEHUD-DINE VE LEV KERIHHEL-KAFIRUN.

Nema istinskog božanstva mimo Allaha, koji nema sudruga u vlasti. Njemu sva vlast i zahvala pripadaju i On je Svemoćni. Nema moći ni snage bez Allaha. Nema istinskog božanstva mimo Allaha. Ne obožavamo nikoga osim Njega. Od Njega su sve blagodati i dobrote i Njemu

pripada svaka hvala. Nema istinskog božanstva osim Allaha. Njemu iskreno vjeru ispovijedamo iako to nevjernici preziru.”¹

Jednom prilikom Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uzeo je Muaza b. Džebela za ruku i rekao mu:

„O Muaze, tako mi Allaha, ja te volim,” te ga je posavjetovao riječima: “Nemoj propustiti da na kraju svakog namaza kažeš:

اللَّهُمَّ اَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ

“ALLAHUMME EINNI ALA ZIKRIKE VE ŠUKRIKE VE HUSNI IBADETIKE.

Allahu moj, pomози mi da Te spominjem, da Ti se zahvaljujem i da Ti lijepo ibadet činim.”²

1 Muslim, 5/76/594.

2 Ebu Davud, str. 355/1522.

Dodatni zikrovi nakon sabah i akšam-namaza

Ummu Seleme, r.a., prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nakon sabah-namaza izgovarao:

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا وَّ عَمَلًا مُّقْبَلًا وَّ رِزْقًا طَيِّبًا

“ALLAHUMME, INNI ESELUKE ILMEN NAFI-AN, VE AMELEN MUTTEKABBELEN VE RIZKANTAJJIBEN.

Allahu moj, ja Te molim da me poučiš korisnom znanju, da primiš moja djela i da mi daš lijepu opskrbu.”³

Također, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, podsticao je ashabe da prije nego nešto progovore, neposredno poslije sabah i akšam-namaza, nakon riječi: “*Ja zel-dželali vel-ikram*”, po deset puta prouče:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ مُجِيبِي
وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

“LA ILAHE ILLALLAHU, VAHDEHU LA ŠERIKE
LEH. LEHUL-MULKU VE LEHUL-HAMDU BI JE-
DIHIL-HAJR. JUHJI VE JUMITU VE HUVE ALA
KULLI ŠEJIN KADIR.

*Nema istinskog božanstva mimo Allaha, koji
nema saučesnika. Njemu sva vlast i zahvala
pripadaju. U Njegovoj ruci je svako dobro.
On je taj koji umrtvljuje i oživljava i On je
Svemoćni.”¹ U nastavku citiranog hadisa stoji:
“Ko to izgovori, bit će mu za svaki put upisano
deset dobrih, oprošteno deset loših djela i bit će
uzdignut deset stepeni.”*

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem,
podsticao je ashabe da nakon akšam i sabah-
namaza sedam puta izgovore:

¹ Tirmizi, 3/173/2800 i 2765.

اللَّهُمَّ أَجِرْنِي مِنَ النَّارِ

“ALLAHUMME, EDŽIRNI MINEN-NAR!

Allahu moj, spasi me vatre džehennemske!”²

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Ko kaže stotinu puta SUBHANALLAH i LA ILAHE ILLALLAH, poslije sabah-namaza, bit će mu oprošteni grijesi, pa makar ih bilo koliko morske pjene.”³

2 Ebu Davud, str. 1150/5079.

3 Nesai, 1/435/1353.

Najčešće greške koje se čine pri uzimanju abdesta i obavljanju namaza:

- 1. Uzimanje abdesta bez nijjeta**
- 2. Pranje dijelova tijela više od tri puta**
- 3. Ostaviti manji ili veći dio tijela koji se pere nepokvašenim**
- 4. Gargara (ispiranje grla) sa ispiranjem usta**
- 5. Pranje unutrašnjosti usta sa kažiprstom**
- 6. Ispiranje nosa desnom rukom**
- 7. Pranje podlaktica bez pranja šaka**
- 8. Potiranje jednog dijela glave**
- 9. Potiranje vrata**
- 10. Nepotrebno rasipanje vode**
- 11. Učenje posebnih dova (abdesluka) pri abdestu**
- 12. Smatrati da je zabranjeno pričati tokom uzimanja abdesta**
- 13. Smatrati da kvari abdest ako se ne misli na njega**

14. Smatrati da abdest kvari vulgarna riječ
15. Smatrati da abdest kvari nečistoća koja dospije na tijelo ili odjeću
16. Pokrivanje usta i nosa u namazu
17. Klanjati u odjeći koja pada ispod članaka
18. Klanjati u prozirnoj ili tijesnoj odjeći
19. Klanjati u odjeći na kojoj se nalaze slike živih bića
20. Klanjati u odjeći koja ne priliči da se u njoj stane pred Gospodara
21. Prolaziti ispred klanjača ili između njega i pregrade
22. Klanjati bez pregrade
23. Izgovarati nijjet za namaz riječima
24. Početi s namazom uz trpljenje fiziološke potrebe
25. Dodirivati palcem mehki dio ušiju kod početnog tekbira
26. Dizati ruke u visini prsa ili sa okrenutim dlanovima nadolje
27. Dignuti ruke, potom ih spustiti niz tijelo, zatim staviti desnu ruku po lijevoj

28. Ne učiti početnu dovu (Subhaneke)
29. Učenje u mislima, bez izgovora jezikom
30. Ne biti skrušen u namazu
31. Preticati imama ili suviše kasniti za njim
32. Klanjati sklopljenih očiju
33. Suviše širiti noge ili ih približiti jednu drugoj
34. Dizanje pogleda prema nebu nakon ruku'a
35. Uznemirenost u namazu
36. Igranje bradom ili odjećom u namazu
37. Zijevanje u namazu i puštanje glasa pri tome
38. Otkrivanje donjeg dijela leđa ili niže od toga na sedždi
39. Neupotpunjavanje ruku'a i sedždi
40. Spuštanje na sedždu bez prethodnog smirenja nakon ruku'a
41. Spuštanje podlaktica na zemlju pri sedždi
42. Nespuštanje nosa na zemlju pri sedždi
43. Neučenje dove između dvije sedžde
44. Činjenje druge sedžde bez potpunog smirenja nakon prve

45. Otkrivanje leđa radi nedovoljno duge odjeće naročito pri činjenju sedžde
46. Sjedenje na desnu nogu na tešehhudu
47. Duljiti više drugu sedždu prije prvog ili drugog sjedenja
48. Otezanje tekbira pri vraćanju sa druge sedžde prije prvog ili drugog sjedenja
49. Predavanje selama zajedno sa imamom
50. Spuštanje glave na prsa pri predavanju selama
51. Spajanje sunneta sa farzom i ostavljanje zikra između njih
52. Jest i luk, koristiti duhan ili obući prljave čarape, a potom otići u džamiju
53. Odlaziti u džamiju u odjeći koja ima neprijatan miris
54. Sjediti ispred džamije do početka ezana
55. Sjediti u džamiji prije nego se klanjaju dva rekata
56. Imati rezervirano mjesto u džamiji
57. Ne upotpunjavati saffove i ne sabijati ih

- 58. Klanjati u saffovima koji su isprekidani stubovima ili minberom**
- 59. Poravnavanje prstiju, a ne stopala u saffu**
- 60. Redanje u novi saff prije upotpunjenja prethodnog**
- 61. Stajati malo iza imama kada klanjaju dvojica, a ne u istu ravninu**
- 62. Samostalno klanjanje ukoliko se zakasni na jedan ili više rekata**
- 63. Duljenje drugog rekata više nego prvog**
- 64. Donijeti jedan tekbir nakon što zatekne imama na ruku'u, a ne dva tekbira**
- 65. Ustaljeno rukovanje klanjača nakon namaza**
- 66. Zajednički zikr nakon namaza**
- 67. Ustaljeno dizanje ruku nakon namaza pri tzv. namaskoj dovi**
- 68. Davati prednost imameta starijem nad učenijim ili boljim učačem**
- 69. Puštanje ezana putem kasete**
- 70. Odlaziti u džamiju žurno ili trčeći**
- 71. Kupoprodaja i podizanje glasa u džamiji**
- 72. Neklanjanje prije akšamskog farza.**

Tabela sa brojem rekata za svaki namaz

NAMAZ	SUNNETI PRIJE FARZA			SUNNETI POSILIJE FARZA
	pritvrđeni	nepritvrđeni		
SABAH	2	-		-
PODNE	2+2	-		2
IKINDIJA	-	2+2		-
AKŠAM	-	2		2
JACIJA	-	2		2 NOĆNI NAMAZ +VITR 1-11
DŽUMA	2 TEHIJETUL- MESDŽID			2 U KUĆI ILI 2+2 U DŽAMIJI

Fatiha i zadnjih deset sura iz Kur'ana

El-Fatiha – Pristup

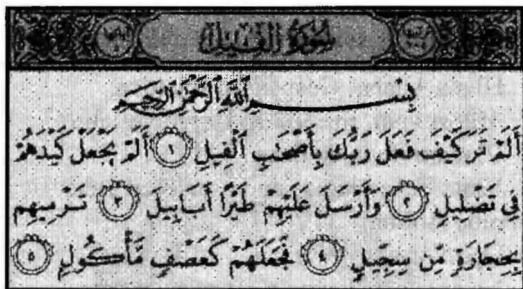
Prijevod:

U ime Allaha, Milostivog, Svemilosnog

- 1. Hvala Allahu, Gospodaru svjetova,**
- 2. Milostivom, Sveopćem Dobročinitelju,**
- 3. Vladaru Sudnjeg dana.**
- 4. Samo Tebe obožavamo i samo od Tebe pomoć molimo!**
- 5. Uputi nas na pravi put,**
- 6. Na put onih kojima si darovao Svoje blagodati, a ne na put onih na koje si se rasrdio i koji su zalutali.**

(Amin!)

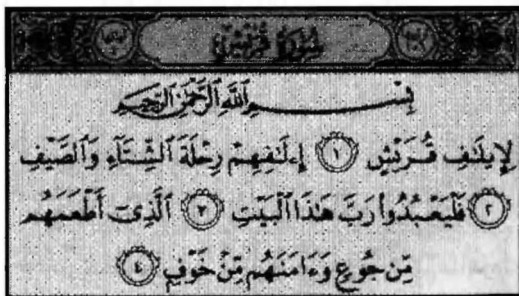
El-Fil – Slon

Prijevod:

1. Zar nisi vidio kako je tvoj Gospodar postupio sa vlasnicima slonova?
2. Zar nije njihovu splotku osujetio
3. i poslao na njih jata ptica
4. kojasu ih gađale kamenjem od stvrdnute zemlje,
5. pa su izgledali kao izjedeno klasje.

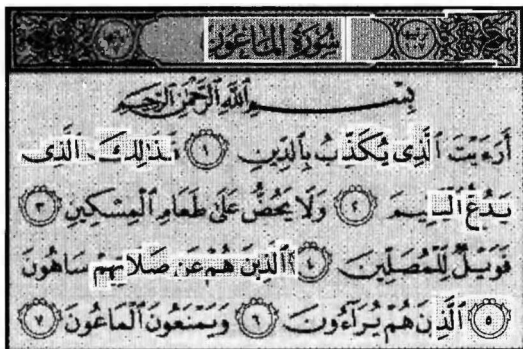
Kurejš – Kurejšije

Prijevod:

1. Zbog navike Kurejša
2. i njihove sigurnosti puta zimi i ljeti,
3. neka obožavaju Gospodara ove kuće (Kabe),
4. koji ih je nahranio nakon gladi i dao im sigurnost poslije straha.

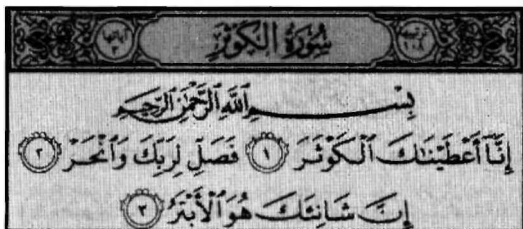
El-Ma`un – Davanje u naruč

Prijevod:

1. Jesi li vidio onog koji poriče onaj svijet?
2. To je onaj koji odbija siročić i ne podstiče
3. druge da nahrane sirotinju.
4. Teško onima koji obavljaju namaz,
5. a koji su prema svom namazu nemarni,
6. koji žele da ih drugi vide
7. i koji sprečavaju pomoć drugima.

El-Kevser – Kevser

Prijevod:

1. Zaista smo ti dali najveće dobro,
2. pa obavljaj namaz svome Gospodaru i
prinosi kurban!
3. Zaista je onaj ko te mrzi bez spomena.

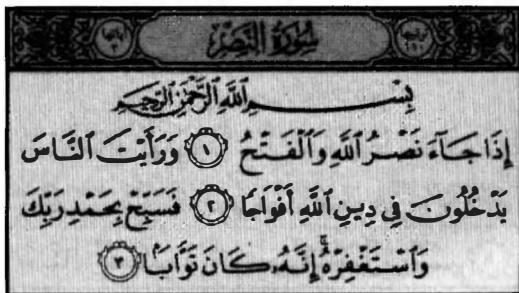
El-Kafirun – Nevjernici

Prijevod:

1. Reci: „O nevjernici,
2. ja ne obožavam ono što vi obožavate,
3. niti ste vi obožavali Onoga koga ja obožavam.
4. Janisam obožavalac onoga što ste vi obožavali,
5. niti ste vi obožavaoci onoga što ja obožavam.
6. Vama vaša – meni moja vjera!“

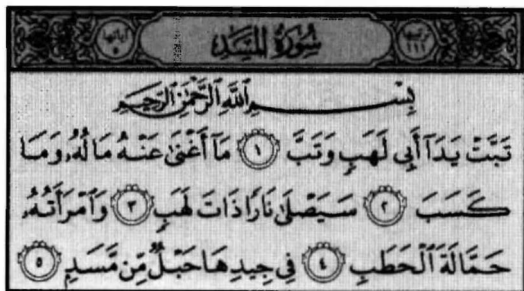
En-Nasr – Pomoć

Prijevod:

1. Kada dođu Allahova pomoć i pobjeda,
2. te vidiš ljude kako masovno primaju kod Allaha priznatu vjeru,
3. slavi hvalom svoga Gospodara i moli od Njega oprost, zaista On prima pokajanje.

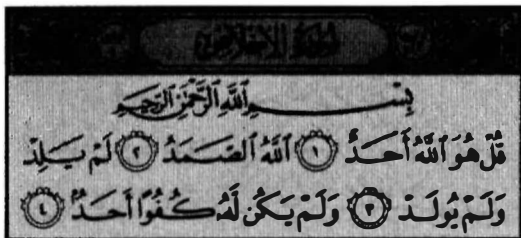
El-Leheb – Plamen

Prijevod:

1. Neka propadne Ebu Leheb, i propao je!
2. Neće mu biti od koristi blago njegovo, a ni ono što je stekao,
3. Ući će on sigurno u Vatru rasplamsalu,
4. I žena njegova koja spletkari;
5. O vratu njenu bit će uža od ličine usukane!

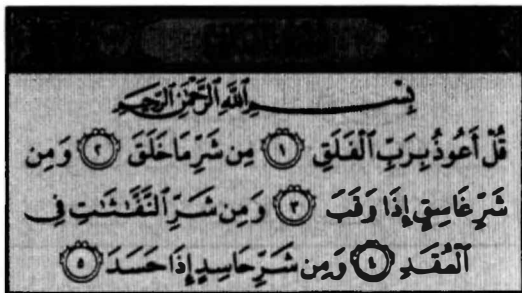
El-Ihlas - Iskrenost

Prijevod:

1. Reci: «On, Allah, Jedan je!
2. Allah je utočište svakome!
3. Nije rodio, niti je rođen!
4. I niko Mu ravan nije!»

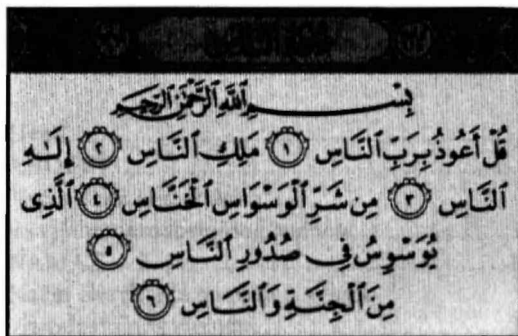
El-Felek – Svitanje

Prijevod:

1. Reci: «Utječem se Gospodaru svitanja
2. Od zla onoga što On stvara,
3. I od zla sumraka kada tamnine razastire
4. I od zla onih koji pušu u uzlove,
5. I od zla zavidnika kada zavist ne krije!»

En-Nas – Ljudi

Prijevod:

1. Reci: «Utječem se Gospodaru ljudi,
2. Vladaru ljudi,
3. Bogu ljudi,
4. Od zla šejtana koji splotkari,
5. Koji zle misli unosi u srca ljudi –
6. Od džinna i od ljudi.“

SADRŽAJ

Uvod.....	5
ABDEST.....	9
Način uzimanja abdesta u svjetlu vjerodostojnog sunneta.....	9
NAMAZ.....	15
Način obavljanja namaza u svjetlu vjerodostojnog sunneta.....	15
Kunut-dova na vitr-namazu.....	44
Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, zikr nakon namaza.....	46
Dodatni zikrovi nakon sabah i akšam-namaza.....	53
Najčešće greške koje se čine pri uzimanju abdesta i obavljanju namaza	56
Tabela sa brojem rekata za svaki namaz.....	61
Fatiha i zadnjih deset sura iz Kur`ana.....	62

Knjiga "Poslanikov sallallahu alejhi ve sellem namaz - od abdesta do zikra", uvaženog i cijenjenog šejha mr. Safeta Kuduzovića, Allah ga sačuvao svakog zla i podario mu dobro na oba svijeta, iako u sažetoj formi, ipak sadrži toliko bitnih, svakom muslimanu prijeko potrebnih propisa o namazu, tako da je skoro pa nemoguće naći nekoga kome ova knjiga neće biti od koristi.

Knjiga je napisana jednostavnim stilom, razumljivim za sve kategorije ljudi, bez detaljnog iznošenja argumenata i rasprava islamskih pravnika, što je svakako dodatna odlika ove knjige čiji je osnovni cilj – kroz prizmu vjerodostojnih hadisa – pojasniti propise vezane za abdest i namaz Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.. Sve navedeno ovu knjigu zasigurno čini unikatnom, stoga je toplo preporučujem svakom muslimanu.

Molim Uzvišenog Allaha da u okrilje Svoje milosti uzme sve one koji su na bilo koji način doprinijeli da ova vrijedna knjiga ugleda svjetlo dana!

Pezić Elvedin, prof.